

Nr 789

Av herr **Jacobsson, Per**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 164, med förslag till allmänna riktlinjer för en malminventering i Norrbottens län och till lag om inskränkning i rätten till inmutning inom Norrbottens län.*

(Lika lydande med motion nr 954 i Andra kammaren)

Kungl. Maj:t har i proposition nr 164 framlagt förslag till riksdagen om lag angående inskränkning i rätten till inmutning inom Norrbottens län. I de likalydande motionerna I: 778 och II: 942, vilka väckts under vårriksdagen, har avslag på propositionen i denna del yrkats på i motionerna närmare angivna skäl.

Vi delar den i nyssnämnda motioner framförda uppfattningen. Skulle emellertid vederbörande utskott i denna fråga besluta lägga propositionen till underlag för sin behandling, yrkar vi i andra hand vissa ändringar i propositionen.

Förslaget att lagen skall ha tillbakaverkande kraft bör inte genomföras. Lagrådet erinrar om att "såvitt för lagrådet är känt har något stadgande av motsvarande innebörd icke tidigare förekommit" och vill att bestämmelsen skall utgå. Även hovrätten för övre Norrland, bergmästarämbetet i norra distriktet, kammarkollegium och kommerskollegium avstyrker förslaget. Ett genomförande av förslaget skulle innebära att en helt ny form av retroaktivitet sanktionerades. Företag som redan inlett prospektering inom ett område riskerar på grund av bestämmelsen om retroaktivitet att ett ekonomiskt utnyttjande av en fyndighet omöjliggörs och att redan företagna investeringar förloras. Även sådana företag, som ej gjort prospekteringar inom visst område, bör åtnjuta det rättssäkerhetsskydd som den allmänna principen om förbud mot retroaktivitet innebär.

Det föreslagna inmutningsförbudet medför stora olägenheter. Bl. a. kan det bli svårare att bereda arbetstillfällen åt arbetskraften i Norrbottens län, samtidigt som enskilda företags lokalisering dit kan befaras bli hämmad. Vissa av olägenheterna med inmutningsförbudet kan dock komma att mildras genom en liberal dispensgivning. Utgångspunkten för inmutningsförbudet anges i propositionen vara att underlätta en malminventering inom Norrbottens län. Då bör dispens från förbudet medges i alla de fall, då inmutning inte rimligen kan anses kollidera med önskemålet om en väl genomförd inventering. Således bör bl. a. generell dispens gälla vid sökande efter sådana mineral, som ej omfattas av malminventeringen.

Generell dispens bör vidare gälla för företags inmutningar inom områden, i avseende på vilka företaget före lagens ikraftträdande gjort utredningar eller i övrigt företagit prospekteringar. Så snart ett företag har tidigare inmutningar inom visst område, bör dispens generellt givas för inmutning inom området.

Under hänvisning till ovan anförd motivering hemställer jag,
att riksdagen, därest den vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 164 fattar beslut med propositionen som underlag, måtte

A. besluta att retroaktiv tillämpning av lagen om inskränkning i rätten till inmutning inom Norrbottens län ej skall ske, samt

B. i skrivelse till Kungl. Maj:t som sin mening giva till känna vad som i motionen anförts om liberal dispensgivning från lagen.

Stockholm den 17 oktober 1963

Per Jacobsson
